

Hyvä keliakiayhdistyksen puheenjohtaja, varanpuheenjohtaja tai sihteeri

Tiistain verkkokoulutuksessa esitettiin useampi kysymys liittyen yhdistysten syyskokousten järjestämiseen tänä syksynä. Kokosin alle ohjeet yhdistyksille. **Viestin liitteenä on lisäksi vinkkejä etäkokouksen ja sähköisen äänestämisen järjestämiseen.** Linkki tiistain hallintokoulutuksen tallenteeseen löytyy viestin lopusta, siinä ei kuitenkaan puhuta varsinaisesti tästä aiheesta vaan hyvästä hallintotavasta yleisesti.

Ohjeistus keliakiayhdistyksille yhdistyksen kokouksen järjestämisestä poikkeusaikana.

Lokakuun alussa on säädetty uusi [poikkeus yhdistyslakiin 677/2020](#), joka koskee keliakiayhdistysten yhdistyksen kokouksia, jotka on määrä järjestää lain voimassaoloaikana eli 3.10.2020-30.6.2021 välisenä aikana. Näitä ovat yhdistyksen säännöistä riippuen joko yhdistyksen **syys- ja kevätkokous** tai **vuosikokous**.

Lokakuun alussa voimaan tullut laki sallii yhdistyksille mahdollisuuden poiketa yhdistyslaista ja/tai yhdistyksen omista säännöistään seuraavien asioiden osalta:

1. **Yhdistyksen kokoukseen voidaan tarjota mahdollisuus osallistua etäyhteydellä tai postitse**, vaikka tätä ei olisi mainittu yhdistyksen säännöissä. Äänestäminen ja vaali voidaan niin ikään toteuttaa sähköisesti, vaikka näitä asioita ei olisi mainittu yhdistyksen säännöissä.
2. **Jäsen voi nimetä asiamiehen edustamaan itseään yhdistyksen kokouksessa**, vaikka tätä ei olisi mainittu yhdistyksen säännöissä. Yksi asiamies voi edustaa yhtä tai useampaa jäsentä yhdistyksen kokouksessa. Saman asiamiehen edustamien jäsenten yhteenlaskettu äänimäärä saa olla enintään kymmenesosa kokouksessa edustettujen jäsenten tai valtuutettujen yhteenlasketusta äänimäärästä.
3. **Kokoukseen osallistumiseen voidaan edellyttää ennakoilmoittautumista** viimeistään tiettyinä ajankohtana, joka voi olla aikaisintaan viikko ennen kokousta. Tämä asia tulee ilmaista selkeästi kokouskutsussa ja tässä tapauksessa kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä.

→ Huomaathan, että lakimuutos ainoastaan **mahdollistaa** nämä menettelytavat yhdistyksen kokouksessa. Mikäli yhdistys haluaa ottaa menettelytavat käyttöön ja sallia jäsenilleen mahdollisuuden etäosallistuminen, asiamiehen nimeämiseen tai kerätä etukäteisilmoittautumiset kokoukseen, **tulee asiasta tehdä hallituksen päätös**. Hallituksen tulee siis hyväksyä halutut menettelytavat kokouksessaan ennen varsinaisen kokouskutsun lähettämistä. Päätös tulee kirjata hallituksen kokouksen pöytäkirjaan.

Poikkeuslaki ei mahdollista muita poikkeuksia yhdistyksen säännöistä tai yhdistyslaista. Yhdistysten kokouksissa tulee myös noudattaa alueellisia kokoontumisrajoituksia ja viranomaisten voimassa olevia suosituksia covid-19 taudin leviämisen estämiseksi. Yhdistysten kokousten kannalta kannattaa huomioida erityisesti seuraavat asiat:

- Kokouksissa tulee huomioida voimassa olevat viranomaissuosituksiset liittyen covid-19-taudin leviämisen estämiseen.
  - Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että fyysisen kokoustilan tulee olla riittävän iso, jotta turvavälejä voidaan noudattaa. Yhdistyksen kannattaa tarjota kokouksen osallistujille mm. kertakäyttömasketit, käsidesiä ja mahdollisuus käsien pesuun.
  - Etäosallistumisen mahdollistaminen on ensisijaisesti paras ja suositelluin tapa tartuntariskin minimoimiseksi.
- Kokousta ei voida järjestää pelkästään etäyhteydellä.
  - **Kokoukselle tulee aina ilmoittaa fyysinen paikka**, jonne yhdistyksen jäsen voi tulla paikan päälle. Yhdistys voi kuitenkin antaa jäsenilleen vahvan suosituksen osallistua kokoukseen

etäyhteydellä. Fyysinen kokouspaikka tulee ilmoittaa varsinaisessa kokouskutsussa. (Kutsussa tulee huomioida seuraavat asiat. Yhdistyslaissa määrätään ” Kokouskutsussa on mainittava kokouksen aika ja paikka.” Keliakiayhdistysten säännöissä määrätään: *Kokouskutsu on toimitettava jäsenille viimeistään yhtä (1) viikkoa ennen kokousta jäsentiedotteella tai julkaisemalla kutsu liiton jäsenlehdessä tai yhdistyksen edellisen syyskokouksen päättämässä muussa lehdessä.*)

- Mikäli osallistujamäärää halutaan rajoittaa, kannattaa yhdistyksen kokoukseen pyytää ennakoilmoittautumista. Mikäli ennakoilmoittautumista ja viimeistä ilmoittautumisajankohtaa ei ole ilmoitettu varsinaisessa kokouskutsussa jäsenellä on oikeus osallistua kokoukseen (esimerkiksi saapumalla paikalle) myös siinä tapauksessa, että hän ei ole ilmoittautunut ennakkoon.
- **Yhdistyksen sääntömääräistä kokousta ei voida 3.10.20 voimaan tulleen lain mukaan siirtää myöhempään ajankohtaan, vaan se tulee pitää säännöissä määriteltynä ajankohtana.**
  - Yhdistyksissä, joissa on vuodessa kaksi sääntömääräistä kokousta, **syyskokous tulee pitää marraskuun ja kevätkokous maaliskuun** aikana.
  - Yhdistyksissä, joissa on vuodessa yksi sääntömääräinen kokous **vuosikokous tulee pitää maaliskokuussa.**

Yhdistyksen hallitus on aina viimekädessä vastuussa siitä, että se toimii yhdistyslain, siihen tehtyjen poikkeuslakien ja muiden Suomen lakien puitteissa sekä siitä, että yhdistyksen toiminta noudattaa yhdistyksen omia sääntöjä. Mikäli näistä poiketaan, voi yhdistyksen jäsen tai muu taho moittia toimintatapaa. Äärimmäisessä tapauksessa hallitus voi joutua korvausvastuuseen, mikäli sen toiminnasta aiheutuu yhdistykselle taloudellista vahinkoa.

Poikkeusaika asettaa kuitenkin hallitukset nyt erityisen haastavaan asemaan. On hyvä muistaa, että asioiden arvioinnissa painaa erityisesti se, että yhdistyksen hallitus toimii yhdistyksen ja sen jäsenten etujen mukaisesti ja pyrkii ylläpitämään yhdistyksen toimintaa sekä järjestämään yhdistyksen kokoukset nyt parhaan kykynsä mukaan. Ensisijaisena tavoitteena tulee poikkeustilanteessakin olla se, että jokaiselle yhdistyksen jäsenellä on mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoon. Laki edellyttää yhdistyksen sääntömääräisten kokousten järjestämistä myös poikkeusaikana. Pyrimme auttamaan ja neuvomaan yhdistyksiä nyt parhaisiin mahdollisiin ratkaisuihin.

Mikäli yhdistyksenne ei ole vielä ilmoittanut kokouskutsua liiton lehdessä (tai muulla sääntöjen määräämällä tavalla) tai ilmoituksessa on ollut puutteita tulee hallituksenne nyt arvioida

- 1) onkoärkevintä ilmoittaa kokous vuoden viimeisessä lehdessä (ilmoitusten viimeinen jättöpäivä on ensi viikon keskiviikko 28.10., lehti ilmestyy 26.11.) ja järjestää syyskokous vasta joulukuun alussa (lehden ilmestymisaikataulun vuoksi kokous voidaan järjestää aikaisintaan 4.12.) vai
- 2) onko tiedottaminen yhdistyksen omissa kanavissa (sähköposti, verkkosivut, jäsentiedotteet, some-kanavat) verrattavissa sääntöjen määrittelemään jäsentiedotteeseen ja siten riittävää, jotta kokous voidaan järjestää jo marraskuun aikana.

Mikäli kokouskutsun lähettämiseen tai muihin edellä mainittuihin asioihin liittyy huolia, olkaa meihin rohkeasti yhteydessä mahdollisimman pian ensi viikon alussa – ratkotaan ongelmia yhdessä.

Riippumatta siitä mitä neuvomme on jokaisen yhdistyksen hallituksen tehtävä päätökset lopulta parhaaksi katsomallaan tavalla, sillä hallituksenne kantaa toiminnasta myös loppukädessä vastuun. Kannustamme kuitenkin siihen, että viestitte päätöksistänne avoimesti jäsenillenne, kerrotte perustelut toiminnallenne ja toimitte rohkeasti pyrkien yhdistyksenne kannalta parhaaseen lopputulokseen luottaen siihen mandaattiin, jonka yhdistyksen kokous on teille antanut, kun on valinnut teidät johtamaan yhdistyksenne toimintaa.

Poikkeusaika vaatii joskus poikkeuksellista toimintaa ja on hyvin epätodennäköistä, että kukaan katsoo pahalla sitä, että hallituksenne pyrkii tekemään parhaansa tässä poikkeuksellisessa ajassa.

Tiistain verkkokoulutuksen tallenne [löytyy täältä](#). Toivomme, että teillä on aikaa tutustua tallenteeseen, mikäli ette osallistunut koulutukseen. Linkkiä voitte jakaa edelleen hallituksenne jäsenille. Tallenne on katsottavissa 2 kuukautta (22.12.20 asti).